

Sedací nábytok

Sedací nábytok je druh nábytku, ktorý je určený na sedenie pri práci alebo odpočinku.

Kritéria rozdelenia sedacieho nábytku:

- konštrukcia (účel),
- materiál,
- povrchová úprava,
- prostredie v ktorom sa používa,

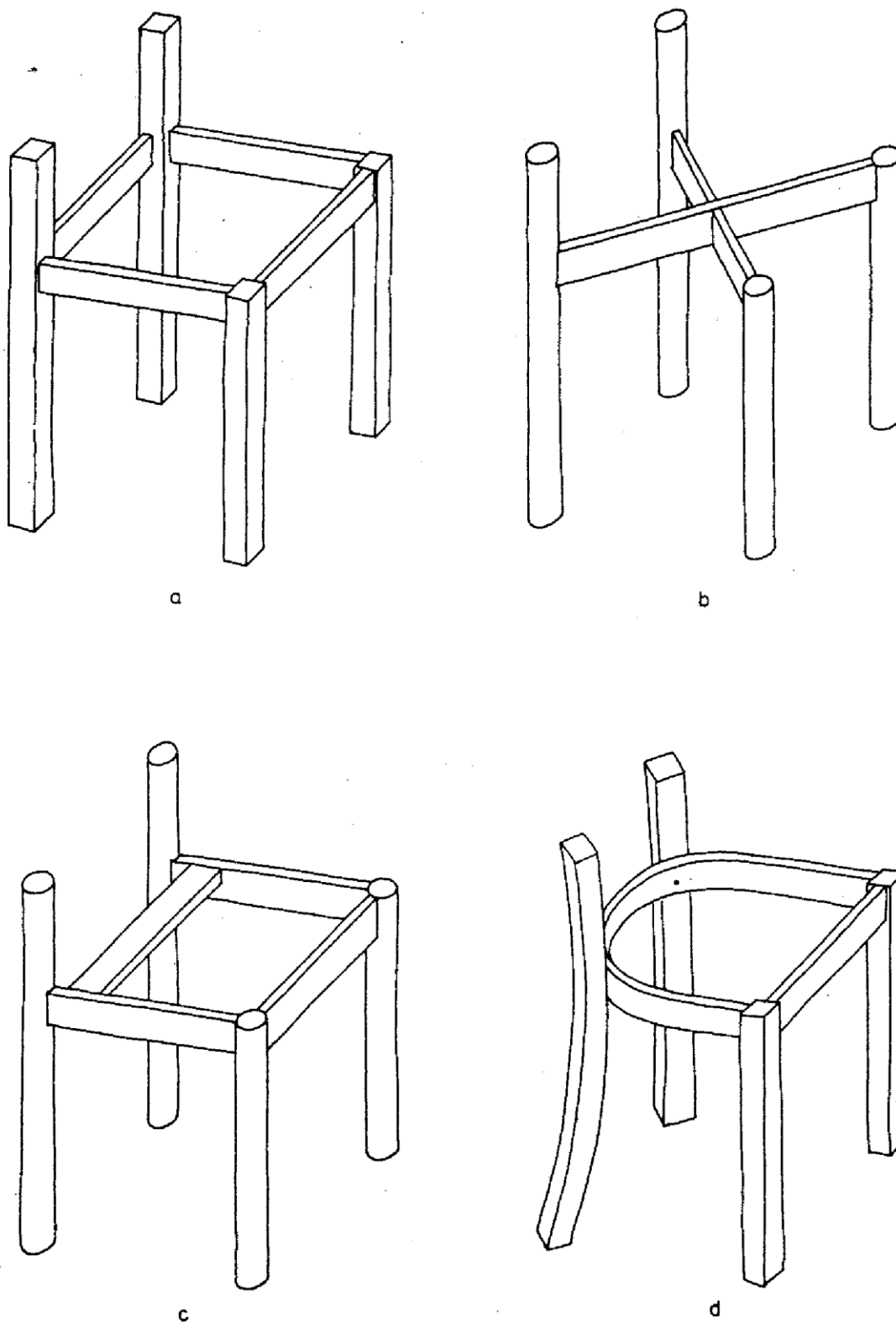
Rozdelenie sedacieho nábytku podľa jednotlivých kritérií:

- **podľa účelu:**
  - sedačky a lavice bez operadiel,
  - stoličky a lavice s chrbtovými operadlami,
  - stoličky a lavice s lakťovníkmi,
  - kreslá a pohovky.
- **podľa materiálu:**
  - z dreva – rezaného, ohýbaného, lamelovaného,
  - z plastov (PVC, VIPS),
  - kovový (iba kostra),
  - prútený (ratan).
- **podľa povrchovej úpravy:**
  - dokončený lakom,
  - morený,
  - pokovovaný,
  - s nanosenou vrstvou plastu (kovové kostry),
  - dokončený pigmentovým náterom,
  - s inou úpravou.
- **podľa prostredia v ktorom sa používa:**
  - detský,
  - jedálenský,
  - reštauračný,
  - nemocničný,
  - záhradný.

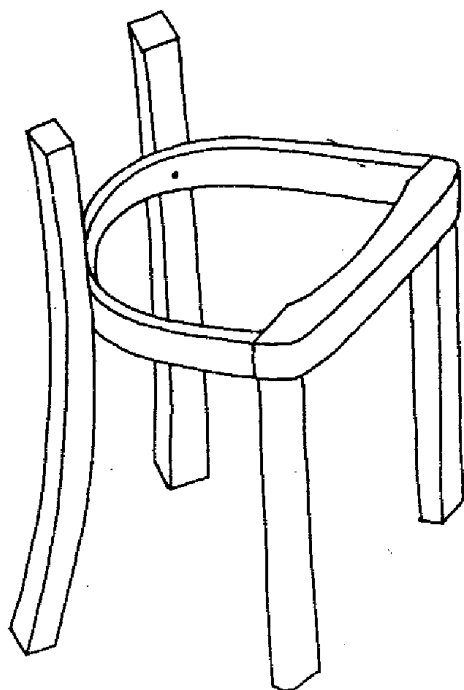
Časti sedacieho nábytku:

- **Sedadlo** - tvorí najpodstatnejšiu časť sedacieho nábytku. Vyrába sa z rôznych materiálov od masívnych líšt a vlysov, konštrukčných materiálov, plastov až po kombináciu čalúnnických materiálov a kovov. S nosnou časťou sa spája lepením, nitovaním, pomocou kovových uholníkov alebo čalúnnickou technológiou (popruhmi, pružinami, výpletom).
- **Nosná časť** - zabezpečuje stabilné umiestnenie sedadla v potrebnej výške. Základné časti sú nohy a luby spojené zvyčajne nerozoberateľným spojom s dôrazom na pevnosť spoja.
- **Operadlo** - je časť sedacieho nábytku, ktorej účelom je podoprieť chrbát a stabilizovať ho vo vhodnej polohe pri práci ako aj odpočinku. Jeho tvar a sklon rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú pohodlie pri sedení.
- **Podlaketníky (podrúčky)** - ich účelom je podoprieť ruky najmä pri odpočinku. Sú zvyčajne pripevnené o operadlové nohy a sedadlo.

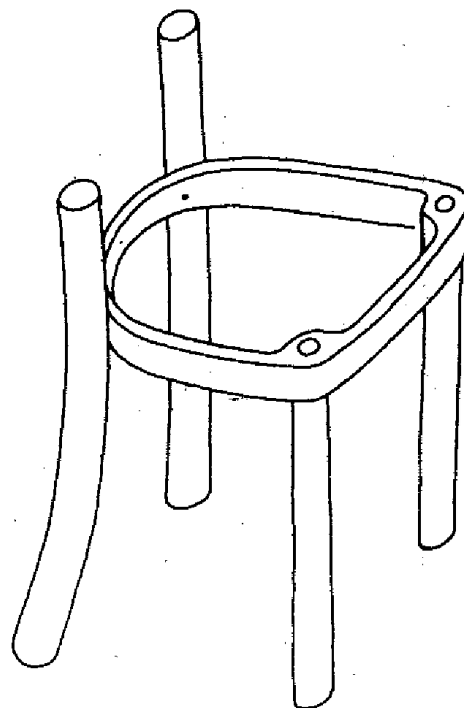
Spôsoby spojenia jednotlivých častí sedacieho nábytku:

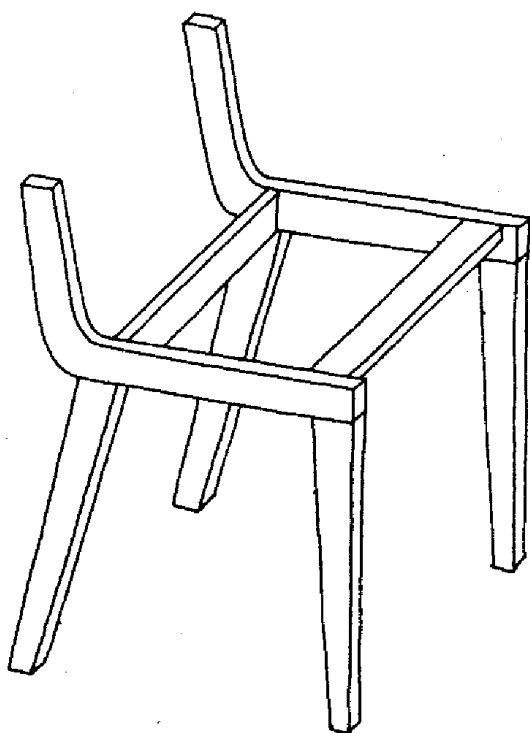
Obr. 145. Nosná časť stoličky
a, b, c – z rezaného dreva, d, e, f – z ohýbaného dreva, g, h – z lamelovaného dreva

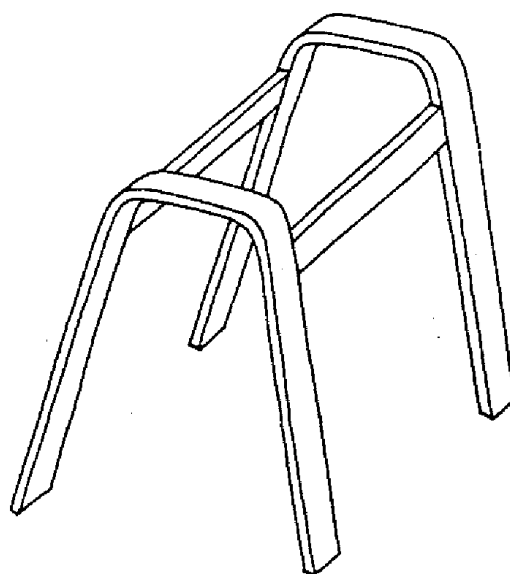
e

f

g

h

Použitie jednotlivých konštrukcií sedacieho nábytku:

- **kovový** - školy, ubytovne, jedálne, nemocnice, reštaurácie. Dôvod: mechanická odolnosť, nízka cena,
- **lamelovaný** - úrady, hotely. Dôvod: dobrý estetický vzhľad pri zachovaní mechanickej odolnosti,
- **plastový** - záhradný nábytok, reštaurácie (ak sa stoluje mimo budovy). Dôvod: odolnosť proti poveternostným vplyvom, ľahké čistenie, chemická odolnosť.
- **z masívu** - reštaurácie stredných a vyšších cenových skupín, reprezentačné miestnosti. Dôvod: výborný estetický vzhľad.

Požiadavky na povrchovú úpravu:

- **záhradný sedací nábytok** - odolnosť proti poveternostným vplyvom, odolnosť proti UV žiareniu, odolnosť voči biologickým škodcom,
- **sedací nábytok pre reštaurácie, ubytovne** - odolnosť voči oderu, bežným chemikáliám, dezinfekčným prostriedkom,
- **sedací nábytok pre nemocnice** - odolnosť proti dezinfekčným prostriedkom, odolnosť proti UV žiareniu (dezinfekčné UV lampy), zdravotná neškodnosť,
- **sedací nábytok pre školy** - odolnosť proti oderu, zdravotná neškodnosť, odolnosť proti bežným chemikáliám,
- **sedací nábytok pre reprezentačné miestnosti, hotely** - výborný estetický vzhľad, zdravotná neškodnosť,

Postup pri povrchovej úprave sedacieho nábytku:

- **Povrchová úprava lakom:**
  1. nános prvej vrstvy laku
  2. vytvrdzovanie (dodržíme dobu vytvrdzovania a teplotu)
  3. brúsenie (brúsny papier číslo 240 až 320 určený na brúsenie laku - brúsna huba)
  4. odstránenie prachu
  5. nános druhej vrstvy laku
  6. vytvrdzovanie
  7. podľa potreby opakujeme body 3,4,5,6
- **Povrchová úprava morením:**
  1. vlhčenie (hubou)
  2. sušenie
  3. brúsenie brúsnym papierom č.180 (odstránenie zdvihnutých vlákien)
  4. odstránenie prachu
  5. nános moridla
  6. sušenie
  7. kartáčovanie
  8. odstránenie prachu
  9. nános prvej vrstvy laku
  10. vytvrdzovanie (dodržíme dobu vytvrdzovania a teplotu)
  11. brúsenie (brúsny papier číslo 240 až 320 určený na brúsenie laku - brúsna huba)
  12. odstránenie prachu
  13. nános druhej vrstvy laku
  14. vytvrdzovanie
  15. podľa potreby opakujeme body 11,12,13,14

Náterové hmoty na povrchovú úpravu:

- **Sedací nábytok určený do interiéru:** vodou riediteľné, polyuretánové, uretánalkydové. Dôvod: Spĺňajú požiadavky pre povrchovú úpravu nábytku v interiéri, ktorými sú odolnosť voči oderu, odolnosť proti bežným chemikáliám, ťažká horľavosť.)
- **Sedací nábytok určený do exteriéru:** vodou riediteľné alebo rozpúšťadlové lazúry (lazúrovacie laky), oleje. Dôvod: vytvárajú pružný náterový film, majú UV filter, odolávajú poveternostným vplyvom, zvyčajne vytvárajú polopriepustnú vrstvu (prepúšťajú paru z dreva do prostredia avšak vodu z prostredia do dreva neprepustia.)